

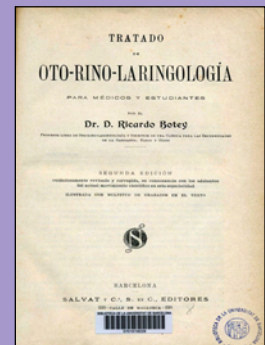
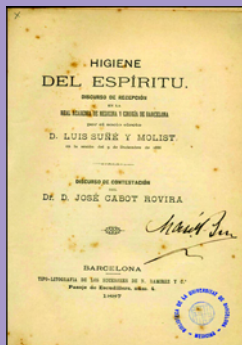
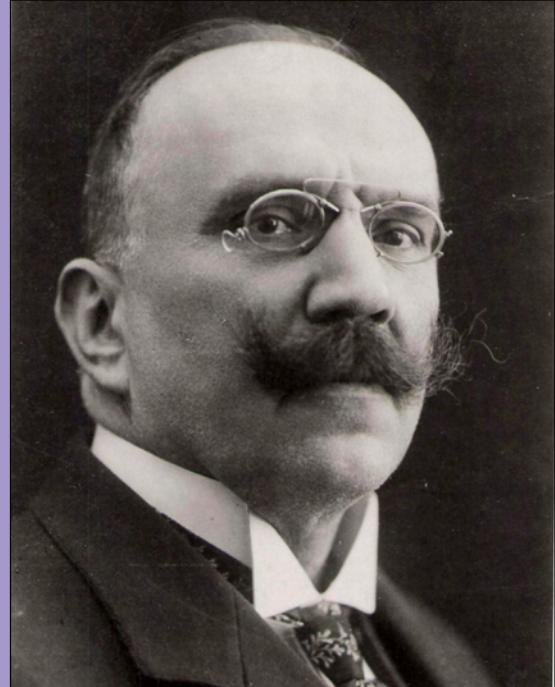

4. L'ESCOLA

D'OTORINOLARINGOLOGIA

DE LA FACULTAT DE MEDICINA
DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA
(1915-2002)

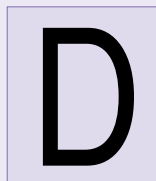
L'ESCOLA D'OTORINOLARINGOLOGIA de la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona (1915-2002)

Dr. Lluís Suñé i Molist - Dr. Ricard Botey i Ducoing
Fotografia de portada: Primer curs Espanyol de Fonologia i Foniatria celebrat a Barcelona l'any 1953.

4. ACTIVITAT DE LA CÀTEDRA I SERVEI D'OTORINOLARINGOLOGIA

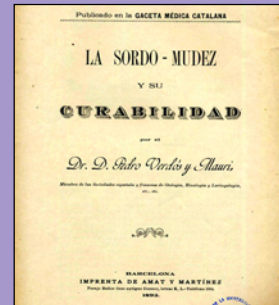
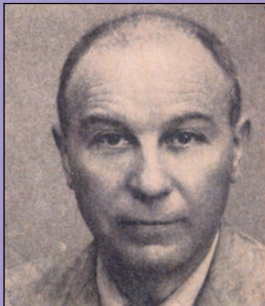
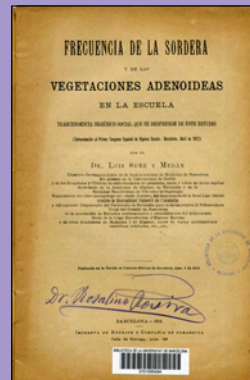
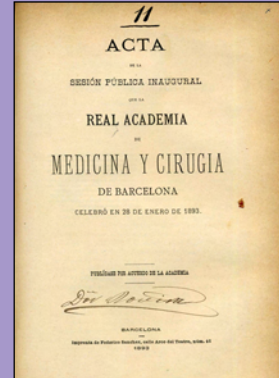
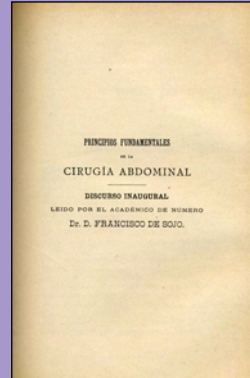
(1915-2002)

Dins de la sèrie d'exposicions sobre material gràfic i científic de les càtedres de la Facultat de Medicina i serveis de l'Hospital Clínic, es dedica la de la primavera de l'any 2009 al servei d'Otorinolaringologia. Recordem que les tres anteriors foren amb motiu del centenari de l'Hospital Clínic (2006), l'Institut de Fisiologia (2007) i l'Escola de Dermatologia (2008).

Hi ha una exposició de llibres i publicacions que és una part del fons bibliogràfic que sobre el tema es troba dipositat a la Biblioteca de la Facultat de Medicina de Barcelona.

1. Els antecedents. L'ensenyament de l'oto-rino-laringologia a la segona meitat del segle XIX es feia dins de l'assignatura de cirurgia. Els dos personatges pioners de l'ORL de finals de segle serien Lluís Suñé i Molist, i Ricard Botey Ducoing. Sembla que Ricard Botey no va acceptar l'any 1895, l'encàrrec de classes oficials a la facultat de medicina, perquè no era una assignatura obligatòria. En aquella època si es volia millorar en el coneixement d'ORL calia assistir als cursos lliures que oferien diferents professors com: Suñé, Botey, Roquer, Verdós, entre altres. El 1903 Ricard Botey escriurà el primer tractat de l'especialitat "*Tratado de Oto-Rino-Laringologia para médicos y estudiantes*" que serà un llibre de text en moltes facultats de l'Estat.

Dr. Francesc Sojo i Batlle
Dr. Lluís Vila Abadal

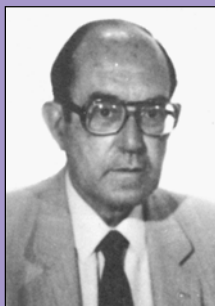
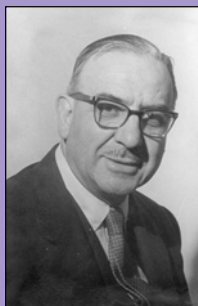
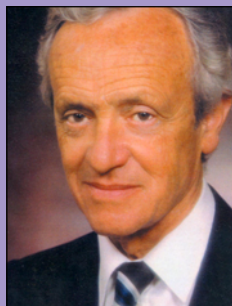
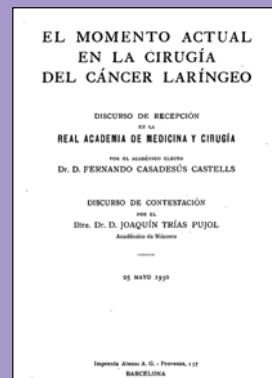
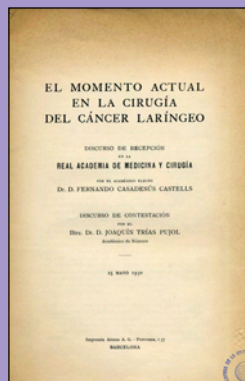
2. L'obra de Francesc Sojo i Batlle (1915-1920). Francesc Sojo i Batlle fou l'encarregat de l'ensenyament de l'assignatura des del curs 1902-1903. A partir d'aquell any l'oftalmologia, la dermatologia i l'otorinolaringologia serien assignatures obligatòries de la llicenciatura. El 1915 fou nomenat catedràtic numerari. Seria el primer catedràtic d'aquesta disciplina a la nostra facultat, i la va ocupar fins l'any 1920 en que es va jubilar.

Sojo va néixer a Valls l'any 1850, es llicencià en medicina el 1872. Començà com a cirurgà general, essent professor clínic de la facultat. Fou membre de l'Acadèmia de Medicina de Barcelona, on ingressà l'any 1884 amb el discurs *"Del espíritu de la cirugía contemporánea"*. El 1893 es va presentar a la càtedra de Ginecologia que va guanyar Fargas. Lentament es va anar decantant cap a l'ORL, i per això fou responsable del seu ensenyament des del 1902. Dirigió la revista *"La oto-rino-laringología"* (1911-1912). Tingué fama de bon operador. Morí a Barcelona l'any 1935. Entre els seus col·laboradors trobem al seu fill, Francesc Sojo Pratdesaba, Vicenç Falgar i Audet, Lluís Vila d'Abadal i Tomas Alvaro?.

Després del 1920 la càtedra la portà Francesc Sojo Pratdesaba com a encarregat interí, ja que havia estat auxiliar durant bastants anys. Gaudí de considerable prestigi dins de l'especialitat, i fou director junt amb Antoni Vila Coro de la revista *"Archivos del Instituto Oftalmológico y Oto-rino-laringológico"* (Barcelona, 1927-1928). L'any 1926 va opositar per la càtedra amb Ferran Casadesús, que la guanyà.

3. L'obra de Ferran Casadesús i Castells. L'any 1926 arribà a la càtedra Ferran Casadesús i Castells que fou un personatge brillant que es dedicà a crear una bona escola d'especialistes i organitzar molts cursos des de la seva càtedra.

Nascut a Madrid el 1881, començà la carrera a Madrid i l'acabà a Barcelona el 1902. Aquí fou auxiliar d'anatomia i després tornà a Madrid on s'especialitzà en ORL influït pel seu oncle Josep Roquer i Casadesús. Guanyà la càtedra de Barcelona el 1926. El 1930 ingressà a l'Acadèmia de Medicina de Barcelona amb un treball sobre el càncer de laringe. Hàbil cirurgà fou un dels primers en el nostre país en practicar la laringectomia. El 1932 seria el primer president de la Societat d'Oto-Neuro-Oftalmologia. Durant la guerra del 1936 marxà a Itàlia i més tard fou incorporat a la universitat de Sevilla. El 1950 fundà la revista *"Acta Oto-Rino-Laringológica Ibero-Americana"* (1950-1973). Després de la seva jubilació el va succeir l'any 1953 Adolf Azoy, i seguí la seva activitat a la Clínica Plató. Serien col·laboradors: Jordi Perelló Gilberga (dedicat a la foniatria), Lluís Suñé Medan (encarregat de la càtedra durant la guerra, i introductor de la

Prof. Ferran Casadesús i Castells

Dr. Jordi Perelló-Dr. Josep M. Roca de Viñals-Dr. Gabriel Capella Bujosa-Dr. Lluís Suñé Meda-Dr. Rossend Poch Viñals

radiografia en ORL), Josep M. Roca de Vinyals (que fou professor adjunt i encarregat de la càtedra des del 1951 fins el 1954), Gabriel Capellà Bujosa (professor ajudant des de 1945 a 1952), a més de Rafael Pulido Cuchí, Josep Torrents, Josep Traserra Cabanes, Eduard Berini, Rossend Poch Vinyals, J. Salvà i J.L. Yturriagoitia, entre altres.

4. L'obra d'Adolf Azoy Castañer. Per la vacant de Casadesús van competir Adolf Azoy Castañer que era catedràtic a Sevilla i Rossend Poch Vinyals que ho era de Granada. Finalitzant l'any 1954 fou nomenat el Prof. Azoy, que la va regentar fins la seva jubilació l'any 1971. Nascut a Barcelona el 1901, seguí l'especialitat del seu pare, l'ORL. De jove es preocupà per la psicologia de l'audició, i treballà amb Emili Mira a l'Institut Psicotècnic de la Generalitat. Fou l'introduïdor de l'estudi de l'olfacció, l'audiometria, les exploracions laberíntiques, i la cirurgia dels sins paranasals. També organitzà el servei amb criteris més moderns. Fou president de la Societat Catalana de Medicina Aeronàutica i Espacial. Seria secretari de la facultat (en temps de Sánchez Lucas) i director de l'Hospital Clínic (1967-1971) substituint a Usandizaga. El 1969 ingressà a l'Acadèmia de Medicina de Barcelona amb un treball titulat *"Audiotrauma"*.

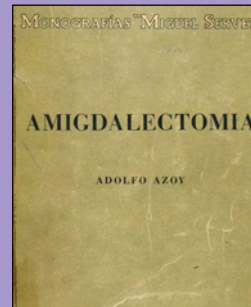
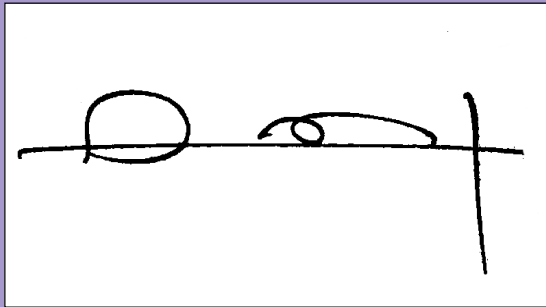
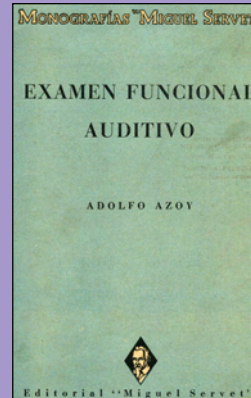
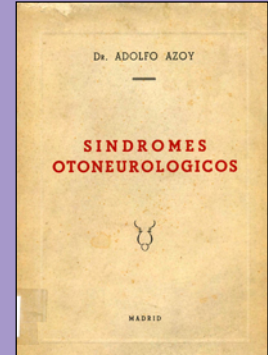
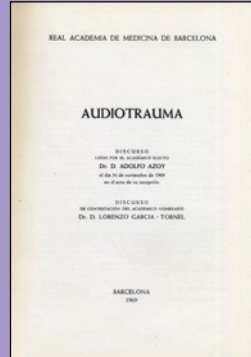
Amb l'entrada d'Azoy es volgué fer *"foc nou"*, i es produí una diàspora de metges del servei. Molts d'ells s'incorporaren al servei de Sant Pau. Com a professor adjunt hi hagué Manuel Maños Gozalbo, i més tard el professor adjunt seria Josep Traserra Parareda que el substituiria en la càtedra. El 1975 va integrar-se al cos de professors adjunts Ramon Avellaneda Mañosa, que seria cap del servei durant molts anys.

5. L'obra de Josep Traserra Parareda. El 1971 guanyà la càtedra de Saragossa, i el 1973 la de Barcelona. Fou vice-degà amb el professor Obiols, i vice-rector amb Jiménez de Parga. Perfeccionà la seva especialització a Montpeller amb el prof. Guerrier. L'any 1990 va ingressar a l'Acadèmia de Medicina, de la que actualment és vicepresident, amb el discurs *"L'Oto-rino-laringologia com a especialitat dels mitjans de comunicació"*. Es dedicà a l'estudi de la cirurgia del càncer de laringe, i a la investigació de les proves funcionals que són una tradició en l'escola d'otorinolaringologia del Clínic.

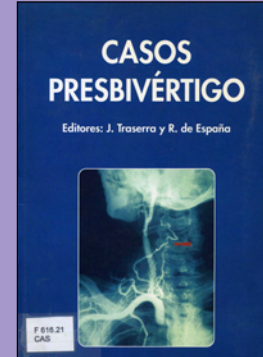
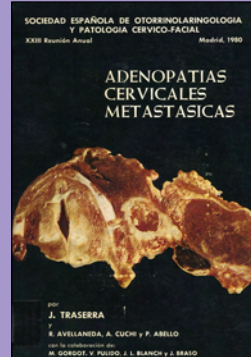
Manuel M. Escudé i Aixelà

Professor d'Història de la Medicina. Facultat de Medicina de Barcelona

L'ESCOLA D'OTORINOLARINGOLOGIA de la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona (1915-2002)

Prof. Adolf Azoy Castañer

Prof. Josep Traserra Parareda

Prof. Ramon Avellaneda Mañosa

L'ESCOLA D'OTORINOLARINGOLOGIA

de la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona (1915-2002)

Coordinació

Jacint Corbella i Corbella

Manuel M. Escudé i Aixelà

Joan Pujol i Ros

Documentació històrica

Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya

Societat Catalana d'Història de la Medicina de l'ACMSCB

Seminari Pere Mata. Universitat de Barcelona

Unitat d'Història de la Medicina. Universitat de Barcelona

Arxiu Històric de les Ciències de la Salut '*Simeó Selga i Ubach*'

Material gràfic procedent de

Arxiu de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya • Arxiu Històric de les Ciències de la Salut •
Arxiu Iconogràfic Històric de la Sanitat Catalana '*Gaspar Sentiñon*' • Biblioteca de la Facultat de
Medicina (CRAI. UB) • Josep M. Calbet i Camarasa • Jacint Corbella i Corbella • Manuel M. Escudé
i Aixelà • Joan Pujol i Ros • Josep Traserra i Parareda.

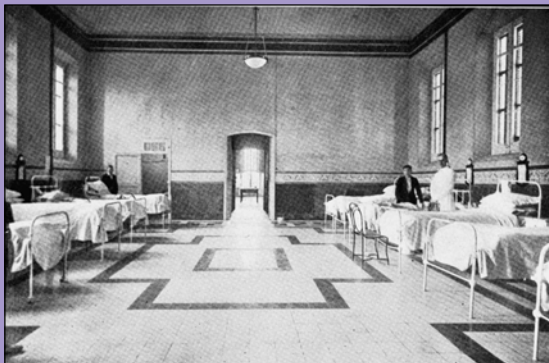
Disseny gràfic: Iohannis ✱ estudi gràfic

Impressió: PPU, S.A. Barcelona

Dipòsit legal: B-9.400-2010

Publicacions del Seminari Pere Mata, de la Universitat de Barcelona. Número 136

L'ESCOLA D'OTORINOLARINGOLOGIA de la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona (1915-2002)

ALGUNES REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

BERTRAN I MUÑOZ, Joan: *"Análisis de los temas otorrinolaringológicos publicados en la prensa médica catalana entre 1888 y 1936"*. Barcelona, tesi UB, 1995, 796 pp.

BOTEY I PUIG, Albert: *L'obra del Dr. Ricard Botey i Ducoing*. Act. I Congr. Hist. Med. Catal. Barcelona, 1970, III, 20-26.

CORBELLA, Jacint: *Història de la Facultat de Medicina de Barcelona, 1843-1985*. Barcelona (Fund. Uriach 1838), 1996.

L'ESCOLA D'OTORINOLARINGOLOGIA

DE LA FACULTAT DE MEDICINA

DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

(1915-2002)

Exposició

Del 22 d'abril al 30 de juny de 2009
VESTÍBUL DE LA FACULTAT DE MEDICINA
Carrer de Casanova, 143. Barcelona

Organitza

Amb el suport de:

